

Fylkestinget onsdag 10. juni 2020 Interpellasjon med svar frå fylkesordføraren

Kurt Johnny Hæggernæs, PP: Ubåtvraket ved Fedje

«Som alle kjenner til så ligger det tyske ubåtvraket U-864 fra 2. verdenskrig utenfor Fedje. Vraket ble funnet i mars 2003 og et område på 30 000 kvadratmeter rundt vrakdelene er forurenset av kvikksølv, noe som er en trussel for både folkehelsen og miljøet.

Det hersker usikkert hvor mye kvikksølv som er igjen på båten, anslag som er gjort stipulerer til 62 tonn. Det er og stor usikkerhet rundt tilstanden til stålbeholderne som kvikksølvet oppbevares i. Kystverket tok opp to flasker til undersøkelse i 2006 og 2007 her viste det seg at det 5 mm tykke stålet hadde i enkelte områder korrodert ned til mindre enn 1 mm. Man har målt forhøyede nivåer av kvikksølv i fisk og det er fiskeforbud i et område på 30 000 m² i havet utenfor Fedje.

Det har vært arbeidet med ulike alternativer for å minske risikoen for forurensing fra ubåten. Det har vært diskutert å heve ubåten eller å tildekke den.

I 2006 anbefalte Kystverket tildekking av vraket. Planen var å innkapsle vrakdelene og sedimentene rundt i en form for absorberende sand, med et lag med armeringsjern på toppen.

Innbyggerne på Fedje protesterte kraftig på dette og Kystverket fikk frist frem til april i 2007 i oppdrag å utrede muligheten for å heve ubåten.

Kystverket kom med sin rapport i november i 2008. Til forskjell fra den forrige rapporten konkluderer de der med at det er teknisk mulig å heve ubåten. Dette ble basert på en sikkerhetsvurdering fra Veritas som konkluderte med at heving var det sikreste for miljøet i det lange løp.

I årene frem til i dag har det ikke skjedd noe avklaring om hva som skal skje med ubåtvraket.

Vi i Vestland fylkeskommune er opptatt av folkehelse og miljø. Nå må Vestland fylke vise dette i et handlekraftig vedtak. Vestland fylke kan ikke godta at det ligger en slik trussel mot folkehelsen og miljø her ved vår sårbare vestlandskyst.

Jeg har derfor følgende spørsmål til fylkesordfører:

- a. Er fylkesordføreren enig i at ubåtvraket utenfor Fedje allerede utgjør en fare for folkehelsen og for miljøet?
- b. Er fylkesordføreren tilfreds med at det ikke er avklaring og handling om ubåtvraket

Forslag til vedtak:

Fylkestinget i Vestland mener at ubåtvraket utenfor Fedje er en trussel mot folkehelsen og miljøet. Fylkestinget i Vestland krever derfor at Regjering og Storting snarest gjør vedtak om at det tyske ubåtvraket U-864 fra 2. verdenskrig som ligger på havbunnen utenfor Fedje, blir hevet og fjernet snarest.»

Fylkesordfører gir slikt svar:

Spørsmål 1:

Er fylkesordføreren enig i at ubåtvraket utenfor Fedje allerede utgjør en fare for folkehelsen og for miljøet?

Folkehelsearbeid rettar seg, i hovudsak, inn mot innbyggjarane sine levekår og livskvalitet. Folkehelsearbeid grensar også opp mot det vi tradisjonelt tenkjer på som somatisk og psykisk helse, men i eit overordna perspektiv.

På denne bakgrunnen vil trussel for å vere utsett for miljøgifter (i dette tilfellet kvikksølv i fisk og skaldyr) falla inn under folkehelseområdet. Trusselen skapar uvisse, og kanskje redsle, når det gjeld å nytte fisk/skaldyr fiska i området som mat. Oppslag i media, og at gravide og ammande i området er rådde i frå å ete visse fiskeslag, kan dermed svekke livskvaliteten. Det er heva over tvil at kvikksølvureining er til fare for miljøet.

Spørsmål 2:

Er fylkesordføreren tilfreds med at det ikkje er avklaring og handling om ubåtvraket

Fylkestinget i Hordaland og Vestland har kravd kvikksølvet fjerna, og me er ikkje nøgde før så skjer.